

Zwingli de reformator van Zwitserland

Bij deze lesbrief hoort een vertelling. Je verwerkt de vertelling door het maken van de vragen in deze lesbrief. Zo onthoud je meer over Huldrych Zwingli. De info-tekst helpt je om de kennisvragen te maken. De kennisvragen staan op volgorde van de info-tekst.

INFO-TEKST

Huldrych Zwingli leeft rond het jaar 1500 in Zwitserland. Hij heeft, net als Maarten Luther, kritiek op de rooms-katholieke kerk. Zwingli vindt dat in de kerk te veel gebruiken geslopen zijn die niet in de Bijbel terug te vinden zijn. Voor Zwingli is het Woord van God het allerbelangrijkste. Hij wil de kerk veranderen, terugbrengen bij de Bijbel. Daarom wordt Zwingli net als Calvijn en Luther een hervormer genoemd.

WIE WAS HULDRYCH ZWINGLI?

Huldrych (of: Ulrich) Zwingli wordt geboren op 1 januari 1484 in Wildhaus, een dorp in de Zwitserse bergen. Zijn vader is landbouwer en burgemeester van het dorpje. Zwingli verhuist op zesjarige leeftijd naar zijn oom, pastoor Bartholomeüs Zwingli. De bedoeling is dat Zwingli ook pastoor zal worden. Zwingli kan goed studeren en wordt al op zijn tweeëntwintigste pastoor in de rooms-katholieke kerk van Glarus (Zwitserland).

Zwingli laat in Glarus de kerk verbouwen om meer relikwieën in de kerk kwijt te kunnen. Een relikwie is een overblijfsel van een al lang gestorven christen, bijvoorbeeld een tand of een kledingstuk. Rooms-katholieken vereren die relikwieën. Ook houdt Zwingli processies. Een processie is een optocht van rooms-katholieke geestelijken door de stad. Zwingli loopt dan voorop met een monstrans. Een monstrans is een gouden houder voor een hostie, een stukje brood van het rooms-katholieke avondmaal. Rooms-katholieken geloven dat het brood echt verandert in het lichaam van de Heere Jezus. Ze noemen het brood daarom het Allerheiligste. De mensen langs de kant van de weg zijn

heel eerbiedig als de pastoor met de monstrans met daarin de hostie langskomt.

DE VERANDERING VAN HULDRYCH ZWINGLI

Zwingli bestudeert in zijn vrije tijd oude boeken van Grieken en Romeinen. Veel mensen doen dat in die tijd. De bekendste geleerde die zulke boeken leest, heet Erasmus. Zwingli heeft veel respect voor hem. Erasmus schrijft ook gedichten. Als Zwingli een gedicht van Erasmus over de Heere Jezus leest, verandert zijn hele leven. De Heere Jezus is de bron van de ware wijsheid, staat in het gedicht. Zwingli begrijpt nu dat de echte wijsheid alleen bij de Heere Jezus te vinden is. Door het gedicht leert Zwingli de Heere Jezus kennen als zijn enige Verlosser.

De Bijbel wordt voor Zwingli nu het belangrijkste boek. Het is in die tijd de gewoonte om tijdens de weken voor Pasen te vasten. Je eet bijvoorbeeld een tijd geen vlees. Zwingli leest nergens in de Bijbel dat je in de dagen voor Pasen geen vlees mag eten. Hij vertelt de mensen dat dit gewoon mag. Ook mogen pastoors van de rooms-katholieke kerk niet trouwen. Zwingli vindt dat niet in de Bijbel terug. Zelf trouwt hij met de weduwe Anna Reinhart. Samen krijgen ze vier kinderen.

DE STELLINGEN VAN ZWINGLI

De nieuwe leer van Zwingli zorgt voor onrust in Zürich, de stad waar Zwingli inmiddels pastoor is. Het stadsbestuur van Zürich organiseert een godsdienstgesprek. Zwingli moet vertellen waarom hij andere ideeën over de kerk en het geloof heeft gekregen. Daarna zal het stadsbestuur beslissen of Zwingli door mag gaan met preken.

Als voorbereiding op het gesprek schrijft Zwingli 67 stellingen over het geloof. In de inleiding op de

stellingen staat het belangrijkste wat Zwingli wil zeggen: Christus is de enige weg naar de redding. Zeshonderd mensen zijn getuige van het godsdienstgesprek. Zwingli verdedigt zijn stellingen. Al zijn stellingen kan hij met teksten uit de Bijbel bewijzen. Het stadsbestuur is diep onder de indruk. Zwingli mag doorgaan met het verkondigen van het Evangelie.

ZWINGLI STERFT

Na Zürich kiezen ook andere Zwitserse steden de kant van Zwingli. De hervorming van Zwitserland begint. De hervorming is de beweging die de rooms-katholieke kerk wil veranderen en terug wil brengen bij Gods Woord. Zwitserland is verdeeld in kantons, soort provincies. Sommige kantons willen rooms-katholiek blijven. Er komt oorlog met de kantons die de kant van de hervorming kiezen.

Zwingli gaat mee in de strijd als veldprediker. Ook draagt hij een harnas en een zwaard. Zo nodig vecht hij mee. Tijdens de slag raakt Zwingli zwaargewond. 's Avonds wordt hij door vijanden gevonden op het slagveld. Als ze merken dat hij geen rooms-katholiek is, doden ze hem. Na zijn sterven verbranden de rooms-katholieke soldaten het lichaam van Zwingli. Niemand mag ooit nog aan Zwingli denken.

DE BETEKENIS VAN ZWINGLI

Zwingli is belangrijk geweest voor de Hervorming in Zwitserland. Zo heeft hij de Bijbel in het Zwitsers-Duits vertaald. Hierdoor kunnen de Zwitsers de Bijbel in hun eigen taal lezen. Zwingli speelt een belangrijke rol in het afschaffen van de aflaat (een brief waarmee je vergeving van zonden kunt kopen) en het celibaat (het voorschrift in de rooms-katholieke kerk dat bijvoorbeeld een pastoor niet mag trouwen). Veel van wat Zwingli leert, geloven wij op grond van de Bijbel ook. Wel denken we verschillend over het Heilig Avondmaal. Voor Zwingli is dit vooral een herdenkingsmaaltijd. Je denkt aan wat de Heere Jezus voor je wil doen. Andere hervormers, zoals Johannes Calvijn, benadrukken dat de Heere Jezus ook echt geestelijk aanwezig is bij het Heilig Avondmaal.

KENNISVRAGEN

- Zet in de goede volgorde, van vroeger naar later. Noteer alleen de letters.
 - Zwingli schrijft 67 stellingen om de Bijbelse leer te verdedigen
 - Zwingli leest een gedicht van Erasmus en leert de Heere Jezus kennen
 - Zwingli wordt pastoor en laat de kerk uitbreiden om meer relikwieën kwijt te kunnen.
 - Zwingli overlijdt tijdens een veldslag met rooms-katholieke kantons

- Noem twee voorbeelden van dwalingen die Zwingli als rooms-katholieke pastoor nog had.
- Maak twee kolommen: Rooms-Katholieke Kerk en Hervorming. Plaats onderstaande zaken in de juiste kolom. Noteer alleen de letter.
 - Heiligen vereren en ze vragen om voorspraak bij de Heere
 - Alleen de Bijbel geeft richting voor het geloof, niet de traditie van de kerk
 - Het is goed om relikwieën te vereren
 - Christus is de enige weg naar de redding

Rooms-Katholieke Kerk in 1517	Hervorming in 1517

- Leg in je eigen woorden uit wat de belangrijkste ontdekking van Huldrych Zwingli was
- Hoeveel stellingen schreef Zwingli?
 - Waarom schreef Zwingli die stellingen?
 - Wat was de belangrijkste boodschap van Zwingli in zijn stellingen?
- Welke twee partijen vechten tegen elkaar in de oorlog in Zwitserland?
 - Hoe eindigt het leven van Zwingli?

TOEPASSINGSVRAGEN

- Zoek in je Bijbel op: Johannes 14: 6. Beantwoord daarna de volgende vraag.
Waarom past deze Bijbeltekst goed bij Zwingli?
- Bespreek in tweetallen de volgende stellingen. Zijn jullie het er mee eens of niet? Noteer telkens een reden waarom wel of niet.
Stelling A:
Nadenken over Zwingli is niet belangrijk. Hij is iemand van vroeger.

Stelling B:
Rooms-katholieken hebben veel meer respect voor het brood (de hostie) bij het Heilig Avondmaal (de mis). Dat is beter.

Stelling C:
Christus is de enige weg naar de verlossing, maar je moet wel je best doen om in Hem te geloven
- Voor Zwingli was de Bijbel erg belangrijk. Bespreek in tweetallen deze vragen:
 - Op welke momenten lees jij je Bijbel?
 - Welke Bijbeltekst spreekt jou bijzonder aan?
 - Wat vind je moeilijk in de Bijbel?

CREATIEVE VERWERKINGSVORMEN

10. Neem een groot vel papier (minimaal A3). Schrijf in het midden het woord: Zwingli. Maak rond Zwingli een woordweb/mindmap. Probeer bij elk woord een klein tekeningetje te maken.
11. Snijd uit een stuk stevig karton een zwaard. (Denk aan het zwaard dat Zwingli meenam in de strijd). Schrijf op het zwaard: het zwaard van de Geest is Gods Woord. Zoek in de Bijbel in Efeze 6 waar deze uitdrukking vandaan komt. Schrijf die tekst aan de andere kant van je zwaard.
12. Bedenk in groepen van 4 elk 2 stellingen over het christelijk geloof. Wat zijn belangrijke zaken om te geloven? Van elke groep presenteert een woordvoerder de 8 stellingen van jullie groep.

